

شماره ۸۰۳۱۲

تاریخ ۱۳۸۴/۱۱/۱

پیوست

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

بتیغی

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۸۲، ۱۱، ۳۵۸۵
تاریخ ثبت:	۸۲، ۱۱، ۱
انجام داده:	
صبح	
عصر	

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۷۸۲۹/۵۴۵۵۲ مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۹ دولت درمورد موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی بحرین که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۳ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

مهدی کروجی
رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۸۰۳۱۲

تاریخ ۱۳۸۲/۷/۱

پست

مبتنی

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
 شماره ثبت: ۸۲۱۱/۲۵
 تاریخ ثبت: ۸۲/۱۱/۱
 اقدام کننده: عصر

لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی بحرین

ماده واحده - موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی بحرین مشتمل بر یک مقدمه و چهارده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.
 تبصره - ارجاع اختلافات موضوع مواد (۱۱) و (۱۲) این موافقتنامه به داورری توسط دولت جمهوری اسلامی ایران منوط به رعایت قوانین و مقررات مربوط است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی بحرین

مقدمه :

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی بحرین که از این پس «طرفهای متعاقد» نامیده می شوند.
 با علاقمندی به تحکیم همکاریهای اقتصادی در جهت تأمین منافع هر دو دولت.
 با هدف بکارگیری منابع اقتصادی و امکانات بالقوه خود در امر سرمایه گذاری و نیز ایجاد و حفظ شرایط مساعد برای سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران طرفهای متعاقد در قلمرو یکدیگر.
 و با تأیید لزوم تشویق و حمایت از سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران طرفهای متعاقد در قلمرو یکدیگر، به شرح زیر توافق نمودند:

بیتعیالی

ماده ۱ - تعاریف

از نظر این موافقتنامه معانی اصطلاحات بکار رفته به شرح زیر خواهد بود:

۱- اصطلاح «سرمایه گذاری» عبارت است از هر نوع دارایی که توسط سرمایه گذاران یکی از طرفهای متعاقد در قلمرو و طبق قوانین و مقررات طرف متعاقد دیگر بکارگرفته شود و به ویژه، اما نه منحصرأ، شامل:

الف - اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مربوط به آنها از قبیل رهن، حق حبس و وثیقه.

ب - سهام، سهم الشرکه و اوراق قرضه یک شرکت و هر شکل دیگری از مشارکت در یک شرکت.

پ - مالکیت نسبت به پول یا هر نوع عملیات مربوط به یک سرمایه گذاری که دارای ارزش مالی باشد.

ت - حقوق مالکیت صنعتی و معنوی از قبیل حق اختراع، نمونه‌های بهره‌وری، طرحها یا نمونه‌های صنعتی، فرآیندهای فنی، علائم و اسامی تجاری، دانش فنی و حسن شهرت تجاری.

ث - حقوق تجاری اعطاء شده توسط قانون از جمله حق اکتشاف، استخراج یا بهره‌برداری از منابع طبیعی.

۲ - اصطلاح «سرمایه گذار/ سرمایه گذاران» عبارت از اشخاص زیر است که در چهارچوب این موافقتنامه در قلمرو طرف متعاقد دیگر سرمایه گذاری کنند:

الف - اشخاص حقیقی که به موجب قوانین هر یک از طرفهای متعاقد اتباع آن طرف متعاقد به شمار آیند.

ب - اشخاص حقوقی هر یک از طرفهای متعاقد از قبیل شرکتها، بنگاهها یا انجمنها که به موجب قوانین آن کشور متعاقد تأسیس شده‌اند و مقر و فعالیت‌های حقیقی اقتصادی آنها در قلمرو آن طرف متعاقد قرار داشته‌باشد.

۳ - اصطلاح «عواید» به معنی وجوهی است که به طور قانونی از سرمایه گذاری حاصل شده‌باشد از جمله سود حاصل از سرمایه گذاری، سود سرمایه، سود سهام، کارمزد

بیتجاری

و حق امتیاز.

۴ - اصطلاح «قلمرو» به معنی:

- الف - در مورد جمهوری اسلامی ایران، مناطق تحت حاکمیت یا صلاحیت جمهوری اسلامی ایران و از جمله مناطق دریایی آن می باشد.
- ب - در مورد بحرین، قلمرو پادشاهی بحرین از جمله مناطق دریایی، بستر و زیر بستر دریا که بحرین بر طبق حقوق بین الملل، بر آنها اعمال حقوق حاکمیت و صلاحیت می نماید.

ماده ۲ - تشویق سرمایه گذاری

- ۱ - هر یک از طرفهای متعاقد سرمایه گذاران خود را به سرمایه گذاری در قلمرو طرف متعاقد دیگر تشویق خواهد کرد.
- ۲ - هر یک از طرفهای متعاقد در حدود قوانین و مقررات خود زمینه مناسب را جهت جلب سرمایه گذاری سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود فراهم خواهد آورد.

ماده ۳ - پذیرش سرمایه گذاری

- ۱ - هر یک از طرفهای متعاقد با رعایت قوانین و مقررات خود نسبت به پذیرش سرمایه گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود اقدام خواهد کرد. مرجع صلاحیتدار برای تصویب سرمایه گذاریها در جمهوری اسلامی ایران مذکور در ماده (۱۰) این موافقتنامه، سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران یا نماینده ای که ممکن است جانشین آن شود است.
- ۲ - هر یک از طرفهای متعاقد پس از پذیرش سرمایه گذاری، کلیه مجوزهایی را که طبق قوانین و مقررات جهت تحقق سرمایه گذاری مزبور لازم است اعطا خواهد کرد.

ماده ۴ - مقررات رفتار ملی و رفتار کامله الوداد

۱ - سرمایه‌گذاریه‌های اشخاص حقیقی و حقوقی هر یک از طرفهای متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر از حمایت کامل قانونی طرف متعاقد سرمایه‌پذیر و رفتار منصفانه‌ای که از رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث در شرایط مشابه نامساعدتر نباشد، برخوردار خواهد بود.

۲ - هیچ‌یک از طرفهای متعاقد نباید در قلمرو خود نسبت به سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر در خصوص مدیریت، نگهداری، استفاده، بهره‌مندی یا فروش سرمایه‌گذاریه‌هایشان رفتاری را اعمال نماید که نسبت به سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث نامساعدتر باشد.

۳ - چنانچه هر یک از طرفهای متعاقد به موجب یک موافقتنامه موجود یا آتی راجع به تأسیس منطقه آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، بازار مشترک یا نهاد منطقه‌ای مشابه و یا ترتیبات راجع به اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، حقوق و مزایای خاصی را به یک یا چند سرمایه‌گذار کشور ثالث اعطا کرده و یا در آینده اعطا کند، ملزم به اعطای حقوق و مزایای مزبور به سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر نخواهد بود.

ماده ۵ - شرایط مساعدتر

۱ - قطع نظر از شروط مقرر در این موافقتنامه، شرایط مساعدتری که میان هر یک از طرفهای متعاقد و یک سرمایه‌گذار طرف متعاقد دیگر مورد توافق قرار گرفته یا قرار گیرد، قابل اعمال خواهد بود.

۲ - چنانچه قوانین هر طرف متعاقد با تعهدات ناشی از موافقتنامه‌های بین‌المللی موجود در حال حاضر یا موافقتنامه‌هایی که از این قبیل بین طرفهای متعاقد علاوه بر این موافقتنامه منعقد می‌شوند حاوی مقررات عام یا خاص باشند، که سرمایه‌گذاریه‌های سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر را مستحق برخورداری از رفتار مساعدتری نسبت به آنچه در این موافقتنامه پیش‌بینی شده است نمایند، مقررات مذکور تاحدی که مساعدتر باشد نسبت به این موافقتنامه حاکم خواهد بود.

مجلس

ماده ۶ - مصادره و جبران خسارات

۱ - سرمایه‌گذاری‌های سرمایه‌گذاران هر یک از طرفهای متعاقد توسط طرف متعاقد دیگر ملی، مصادره و سلب مالکیت نخواهد شد و یا تحت تدابیر مشابه قرار نخواهد گرفت، مگر آنکه اقدامات مزبور برای اهداف عمومی، به موجب فرآیند قانونی، به روش غیرتبعیض‌آمیز انجام پذیرد و جبران خسارت مؤثر و مناسب پیش‌بینی شده باشد، مبلغ غرامت باید بدون تأخیر پرداخت شود.

۲ - میزان جبران خسارت باید معادل ارزش سرمایه‌گذاری بلافاصله قبل از ملی‌شدن، مصادره یا سلب مالکیت باشد.

۳ - در صورت تأخیر در پرداخت خسارت، سرمایه‌گذار و کشور میزبان در خصوص خسارت مالی برای دوره تأخیر، مذاکره و توافق خواهند نمود.

ماده ۷ - زیانها

سرمایه‌گذاران هر یک از طرفهای متعاقد که سرمایه‌گذاری‌های آنها به علت جنگ یا هر مخاصمه مسلحانه، انقلاب، یا حالت اضطراری مشابه در قلمرو طرف متعاقد دیگر دچار خسارت شود، از رفتاری که نسبت به رفتار طرف متعاقد مزبور با سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث نامساعدتر نباشد، برخوردار خواهند بود. پرداختهای حاصله، در صورت وجود، آزادانه قابل انتقال خواهد بود.

ماده ۸ - بازگشت و انتقال سرمایه

۱ - هر یک از طرفهای متعاقد طبق قوانین و مقررات خود و با حسن نیت اجازه خواهد داد که در مورد سرمایه‌گذاری موضوع این موافقتنامه انتقالات زیر به صورت آزاد و بدون تأخیر به خارج از قلمرو آن انجام شود:

الف - عواید.

ب - مبالغ حاصل از فروش و یا تصفیه تمام یا قسمتی از سرمایه‌گذاری

مجلس

شماره ۸۰۳۱۲

تاریخ ۲۸۷/۱۱ - ۹

پست

- پ - حق الامتيازها و حق الزحمه‌های مربوط به قراردادهای انتقال فن آوری.
- ت - مبالغ پرداخت شده به موجب مواد (۷) و یا (۸) این موافقتنامه.
- ث - اقساط وامهای مربوط به سرمایه‌گذاری، مشروط بر آنکه از محل عملکرد سرمایه‌گذاری پرداخت شود.
- ج - حقوق ماهیانه و دستمزدهای دریافتی توسط کارکنان سرمایه‌گذار که پروانه کار مرتبط با آن سرمایه‌گذاری در قلمرو طرف متعاقد سرمایه‌پذیر را دارا باشند.
- چ - وجوه پرداختی ناشی از تصمیم مرجع مذکور در ماده (۱۱).
- ۲ - انتقالات فوق باید به ارز قابل تبدیل و به نرخ جاری براساس مقررات ارزی زمان انتقال انجام پذیرد.
- ۳ - سرمایه‌گذار و طرف متعاقد سرمایه‌پذیر می‌توانند در خصوص روش بازگشت و یا انتقال موضوع این ماده به نحو دیگری توافق کنند.

ماده ۹ - جانشینی

- هرگاه یکی از طرفهای متعاقد یا موسسه تعیین شده توسط آن در چهارچوب یک نظام قانونی به لحاظ پرداختی که به موجب یک قرارداد بیمه یا تضمین خطرات غیرتجاری یک سرمایه‌گذاری به عمل آورده جانشین سرمایه‌گذار شود:
- الف - جانشینی مزبور توسط طرف متعاقد دیگر معتبر شناخته خواهد شد.
- ب - جانشین مستحق حقوقی بیش از آنچه سرمایه‌گذار استحقاق آن را داشته است، نخواهد بود.
- پ - اختلافات میان جانشین و طرف متعاقد سرمایه‌پذیر براساس ماده (۱۱) این موافقتنامه حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۰ - دامنه شمول موافقتنامه

این موافقتنامه در مورد سرمایه‌گذاری‌هایی اعمال می‌شود که قبل یا بعد از لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه به تصویب مراجع صلاحیتدار طرف متعاقد سرمایه‌پذیر (در

مجلس

صورتیکه قوانین و مقررات آن مقرر کنند، برسد. بهر حال، موافقتنامه در خصوص اختلافاتی که قبل از لازم الاجرا شدن آن بوجود آمده است اعمال نمی شود.

ماده ۱۱ - حل و فصل اختلافات میان یک طرف متعاقد و سرمایه گذار طرف متعاقد دیگر

۱ - چنانچه اختلافی میان طرف متعاقد سرمایه پذیر و یک یا چند سرمایه گذار طرف متعاقد دیگر درباره یک سرمایه گذاری بروز کند، طرف متعاقد سرمایه پذیر و سرمایه گذار (سرمایه گذاران) مزبور در ابتدا تلاش خواهند کرد که اختلاف را از طریق مذاکره و مشاوره و به صورت دوستانه حل و فصل کنند.

۲ - چنانچه طرف متعاقد سرمایه پذیر و سرمایه گذار (سرمایه گذاران) مزبور نتوانند ظرف چهار ماه از تاریخ ابلاغ ادعا به دیگری به توافق برسند، هریک از آنها می تواند اختلاف را ارجاع نماید به:

الف - دادگاههای صالح طرف متعاقدی که سرمایه گذاری در قلمرو آن انجام شده است، یا

ب - مرکز بین المللی حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری (ایکسید) که توسط کنوانسیون حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری بین دولتها و اتباع دولتهای دیگر که در تاریخ ۱۳۴۳/۱۲/۲۷ هجری شمسی برابر با ۱۸ مارس ۱۹۶۵ میلادی در واشنگتن تشکیل شده است، در صورتیکه هر دو طرف متعاقد عضو این کنوانسیون باشند.

پ - دیوان داوری موردی که به موجب قواعد داوری کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد تشکیل گردد، مگر آنکه طرفهای اختلاف به نحو دیگری توافق نموده باشند.

۳ - هر اختلافی که ابتدا در دادگاههای صالح طرف متعاقد سرمایه پذیر اقامه شود، تا زمانی که در دست رسیدگی است جز با توافق طرفها نمی تواند به داوری ارجاع شود، و در صورتی که منتهی به صدور حکم قطعی شود قابل ارجاع به داوری نخواهد بود.

۴ - هر اختلافی که به داوری ارجاع شود، از صلاحیت دادگاههای داخلی مستثنی

بیت‌المال

خواهد بود. با این وجود مفاد این بند مانع از آن نخواهد بود که محکوم له حکم دآوری برای اجرای آن به دادگاههای داخلی مراجعه کند.

ماده ۱۲ - حل و فصل اختلافات بین طرفهای متعاقد

۱ - کلیه اختلافات ناشی از اجرا یا تفسیر این موافقتنامه یا مرتبط با آن، ابتدا از طریق مذاکره و بطور دوستانه بین طرفهای متعاقد حل و فصل خواهد شد. در صورت عدم توافق، ظرف مدت ۶ ماه هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند با رعایت قوانین و مقررات مربوط خود، ضمن ارسال اطلاعیه‌ای برای طرف متعاقد دیگر، موضوع را به یک هیئت دآوری سه نفره مرکب از دو داور منتخب طرفهای متعاقد و یک سرداور ارجاع نماید.

در صورت ارجاع امر به دآوری، هر یک از طرفهای متعاقد ظرف مدت شصت روز از تاریخ دریافت اطلاعیه نسبت به معرفی یک داور اقدام می‌کند و داوران منتخب طرفهای متعاقد ظرف مدت شصت روز از تاریخ آخرین انتخاب، سرداور را تعیین خواهند کرد. چنانچه هر یک از طرفهای متعاقد ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند و یا داوران منتخب ظرف مدت مذکور در مورد انتخاب سرداور به توافق نرسند، هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند از رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری بخواهد که حسب مورد داور طرف ممتنع یا سرداور را تعیین نماید. سرداور باید در هر صورت تابعیت کشوری را دارا باشد که در زمان انتخاب با طرفهای متعاقد روابط سیاسی دارد.

۲ - در مواردی که سرداور باید توسط رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری تعیین شود چنانچه رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری از انجام وظیفه معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد، انتصاب توسط معاون رئیس انجام خواهد شد و چنانچه معاون رئیس نیز از انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد این انتصاب توسط عضو ارشد دیوان که تابعیت هیچ‌یک از طرفهای متعاقد را نداشته باشد انجام خواهد شد.

مجلس

۳ - هیئت داورى با توجه به سایر مواردی که طرفهای متعاقد توافق نموده‌اند آئین و محل داورى را تعیین خواهد نمود.

۴ - تصمیم دیوان داورى با اکثریت آراء اتخاذ خواهد شد. این تصمیم برای هر دو طرف متعاقد لازم الاجراست. هر طرف متعاقد هزینه عضو خود در دیوان و حضور خود در جریان رسیدگی داورى را پرداخت خواهد نمود. هزینه سرداور و سایر هزینه‌های باقیمانده توسط طرفهای متعاقد به طور مساوی پرداخت خواهد شد. در هر صورت دیوان در رأی خود مقرر می‌نماید که نسبت بیشتری از هزینه‌ها توسط یکی از دو طرف متعاقد پرداخت شود و این رأی برای هر دو طرف متعاقد قطعی و لازم الاجرا خواهد بود. دیوان آئین دادرسی خود را تعیین خواهد نمود.

ماده ۱۳ - اعتبار موافقتنامه

۱ - این موافقتنامه طبق قوانین و مقررات هر یک از طرفهای متعاقد به تصویب آنها خواهد رسید.

۲ - این موافقتنامه سی روز پس از تاریخ ارائه آخرین اطلاعیه هر یک از طرفهای متعاقد به طرف متعاقد دیگر مبنی بر اینکه اقدامات لازم را طبق قوانین و مقررات خود درباره لازم الاجرا شدن این موافقتنامه به عمل آورده‌است برای مدت ده سال به موقع اجراء گذارده خواهد شد. پس از مدت مزبور این موافقتنامه همچنان معتبر خواهد ماند، مگر آنکه یکی از طرفهای متعاقد ۶ ماه قبل از خاتمه یا فسخ آن، عدم توافق خود را جهت ادامه بطور کتبی به اطلاع طرف متعاقد دیگر برساند.

۳ - پس از انقضای مدت اعتبار یا فسخ این موافقتنامه، مفاد آن در مورد سرمایه‌گذاریهای مشمول این موافقتنامه برای یک دوره اضافی ده ساله مجرى خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۸۰۳۱۲

تاریخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۸

شماره

تاریخ

پست

مجلس شورای اسلامی

ماده ۱۴ - زبان و تعداد متون

این موافقتنامه در دو نسخه به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی تنظیم شده و همه متون از اعتبار یکسان برخوردار خواهند بود. در صورت اختلاف در تفسیر متون، متن انگلیسی ملاک می باشد.

این موافقتنامه در تهران در تاریخ ۲۷ مهرماه ۱۳۸۱ هجری شمسی مطابق با ۱۹ اکتبر ۲۰۰۲ به امضاء نمایندگان دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی بحرین رسید.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران   از طرف دولت پادشاهی بحرین

طهماسب مظاهری

عبدالله حسن سیف

وزیر امور اقتصادی و دارائی

وزیر دارائی و اقتصاد ملی

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و چهارده ماده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و سوم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است.

مهدی کروبی

رئیس مجلس شورای اسلامی